

Prezervativ – jako bizarní cizí těleso v močovém měchýři u devatenáctiletého muže

A condom as a bizarre foreign body in the urinary bladder in a 19-year-old man

Petr Kajfosz, Michal Grepl

Urologické oddělení, Krajská nemocnice T. Bati, a. s., Zlín

Došlo: 20. 1. 2019

Přijato: 4. 3. 2019

Kontaktní adresa:

Urologické oddělení, Krajská nemocnice
T. Bati, a. s.
Havlíčkovo nábřeží 600, 760 01 Zlín
e-mail: petr.kajfosz88@gmail.com

Střet zájmů: Žádný.

Prohlášení o podpoře:

Nezávislý článek.

SOUHRN

Kajfosz P, Grepl M. Prezervativ – jako bizarní cizí těleso v močovém měchýři u devatenáctiletého muže.

Nálezů cizího předmětu v dolní části urotraktu bylo popsáno již mnoho. Většinou šlo o předměty (teploměry, propisovací tužky, drátky či tuhé hadičky), které byly zavedeny do močových cest z různých důvodů. V krátké kazuistice popisujeme nález prezervativu v močovém měchýři devatenáctiletého muže.

KLÍČOVÁ SLOVA

Prezervativ, cizí předmět, flexibilní cystoskopie.

SUMMARY

Kajfosz P, Grepl M. A condom as a bizarre foreign body in the urinary bladder in a 19-year-old man.

Findings of a foreign object at the lower urinary tract of the urotract have been already described many times. There were commonly solid objects (thermometers, pencils, wires or rigid hoses) which were put into the urotract from various reasons, we describe the finding of a 19-year-old male bladder condom in a short case.

KEY WORDS

Condom, foreign object, flexible cystoscopy.

.....

ÚVOD

Snad na každém urologickém oddělení či klinice se objevil případ cizího tělesa v močovém traktu. Motivace nebo důvody zavedení cizího tělesa jsou různé: od erotických, automutilací, až po náhodné experimenty. Věk či pohlaví nehraje roli. Jsou popisovány případy u dětí, dospělých či seniorů. U žen je větší pravděpodobnost spontánního odchodu tělesa, u mužů většinou hrozí poranění uretry či zalomení tělesa při zavádění.

Je důležité myslet na možnost opakovaného zavedení cizího tělesa u pacientů s mentální retardací či psychiatrickým onemocněním (1, 4).

POPIS KLINICKÉHO PŘÍPADU

Prezentujeme případ devatenáctiletého muže, který byl odeslán z mimospádové lékařské pohotovostní služby na naši akutní urologickou ambulanci, pro anamnézu jednodenní makroskopické hematurie a obtížnou mikci. Anamnestické údaje byly kusé, pacient pouze přiznal hojnou konzumaci alkoholu předchozí večer. V močovém sedimentu byl smíšený nález a moč byla odeslána na kultivační vyšetření. Ultrazvukový nález na horních močových cestách byl bez patologie. Ultrazvukový nález na dolních močových cestách byl pozoruhodnější. Močový měchýř byl s náplní kolem 300 ml, ostrých kontur, v horní polovině se „vznášel“ asi 8 cm podlouhlý útvar s hyperechogenní konturou a anechogenním obsahem, pravděpodobně cizí těleso. Byly doplněny rtg malé pánve – bez rtg kontrastních předmětů a retrográdní uretrografie – kvůli nespolupráci pacienta bylo vyšetření neúplné, uretra však byla bez traumatických změn. Proto byla indikovaná flexibilní uretrocystoskopie. Kvůli nespolupráci pacienta byl výkon proveden v anal-

gosedaci – uretra v celém rozsahu bez výrazných traumatických změn, z močového měchýře se podařilo extrahovat žlutý prezervativ, následně byl znovu prohlédnut celý močový měchýř, již s negativním nálezem. Po výkonu byl ponechán na osm hodin močový katétr. Pacient byl sledován 24 hod. Profylakticky byl podán kotrimoxazol. Kontrolní ultrazvukový nález močového měchýře byl negativní, mikce byla volná a bez hematurie. Druhý den pacient přiznává mechanismus, a to pomocí tupého konce pletací jehlice. Důvod zavedení prezervativu byla sázka v ebrietě. Na plánovanou kontrolu se již nedostavil.

DISKUZE

Častými důvody pro zavedení cizího tělesa do močových cest jsou různé sexuální praktiky, psychiatrické poruchy, ale také sázky, či vtipkování pod vlivem alkoholu či jiných drog. Na našem pracovišti prezentovaný případ není ojedinělý, další ale nebyly tak bizarní a jednalo se například o tuhou akvarijní hadičku zavedenou při autokatetrizaci u psychiatrického pacienta, či voskové pastelky v uretře u mentálně retardovaného muže. Jsou známy i případy výskytu cizích předmětů v urotraktu iatrogeně po operačních výkonech,

Obr. 1. Prezervativ extrahovaný endoskopicky z močového měchýře (foto autor MUDr. Petr Kajfosz – KNTB, a. s., Zlín urologické oddělení)

Fig. 1. A condom removed endoscopically from the urinary bladder (Photo by Petr Kajfosz, MD – Tomáš Baťa Regional Hospital in Zlín, Department of Urology)

Obr. 2. Ultrazvukový obraz cizího předmětu v močovém měchýři (foto autor MUDr. Petr Kajfosz – KNTB, a. s., Zlín urologické oddělení)

Fig. 2. An ultrasound image of a foreign body in the urinary bladder (Photo by Petr Kajfosz, MD – Tomáš Baťa Regional Hospital in Zlín, Department of Urology)

např. klipy po laparoskopických operacích (6), či traumaticky přestupem z jiného orgánu – spolknuté párátko migrující z duodena do ledvinné pánvičky (3).

Při podezření na přítomnost cizího tělesa v močových cestách je doporučován diagnostický algoritmus – anamnestické údaje, klinické vyšetření, mikroskopické a mikrobiologické vyšetření moči a zobrazovací vyšetření – ultrasonografie, nativní rtg ledvin a malé pánve, ev. CT vyšetření. Po zjištění lokalizace, počtu a charakteru cizího předmětu lze určit možné řešení a odstranění cizího předmětu. Jedna z možností je vyčkat spontánního odchodu předmětu, pokud to však není možné, či nepravděpodobné, je nutné přistoupit k operačnímu řešení. Operačně lze řešit extrakci endoskopicky transuretrálně s pomocí extrakčních kleští či jiného endoskopického instrumentária. Pokud selže endoskopická metoda nebo jsou poraněny dolní močové cesty, je nutné přistoupit k otevřené revizi, suprapubicky.

Vhodné je předcházet možným infekčním komplikacím aplikací profylakticky či cílené ATB léčby. Nutné je také pomýšlet na platnost očkování proti tetanu, je vhodné pacienta přeočkovat při otevřeném poranění (1, 2, 5).

ZÁVĚR

Na možnou přítomnost cizího předmětu je nutno myslet například v případě opakované infekce, krvácení, bolesti, či vzniku píštěle. V popisované kazuistice byly příznaky chudé a netypické. Náš pacient měl minimálně dvakrát štěstí, a to, že při zavádění cizího předmětu byla uretra a močový měchýř jen minimálně poraněna a následná endoskopická extrakce proběhla hladce a bez komplikací. Bohužel některé případy extrakce cizího předmětu je nutné řešit až otevřenou revizí, hlavně při selhání endoskopie či poranění urotraktu.

LITERATURA

1. Kočovská P, Toufarová P, Klečka J, Chudáček Z, Hora M. Cizí tělesa zavedená do urogenitálního traktu za účelem sexuální stimulace. *Ces Urol* 2013; 7(1): 28–35.
2. Gocalová K, Starczewski J. Cizí těleso v močovém měchýři. *Urol. praxi* 2016; 131–132.
3. Kratochvíl P, Král M. Cizí těleso v ledvinné pánvičce. *Ces Urol.* 2015; 134.
4. Lev R. Cizí těleso v močovém měchýři. *Urol. praxi* 2003; 4: 175.
5. Van Ophoven A, de Kernion JB. Clinical management of foreign bodies of the genitourinary tract. *J Urol* 2000; 164: 274–287.
6. Banks EB, Ramani A, Monga M. Intravesical Weck clip migration after laparoscopic radical prostatectomy. *Urology* 2008; 71: 351–353.